

BARROKOA

Ber-jaiotza naikoa laburra izan zan, batez be lurralde batzutan, orregaitik arin sartzen gara aldi barri batera, ederti-tankera barri batera: Barroko edo Rokoko.

Tankera barri onek apaingarri geiago dakar. Gure mundua alde batetik bestera dabil, ordularien penduloa lez: erromanikoak apaingarri gitxi, gotikoak asko, ber-jaiotzak gitxi, barrokoak asko eta urrengo datorren klasiku barriak gitxi. Jakiña, beti gauza bategaz aspertu egiten gara.

Apaingarri askogaz datorku ba barroko deritxon tankera au: iruditegi edo retabloetan, Txurrigera nagusi dala, salomonikoak deritxen age beiurtuak, mats mordoz eta orriz beterik eta age-buruak boluta barik, eta bitarteetan apaingarriak ugari eta askotarikoak.

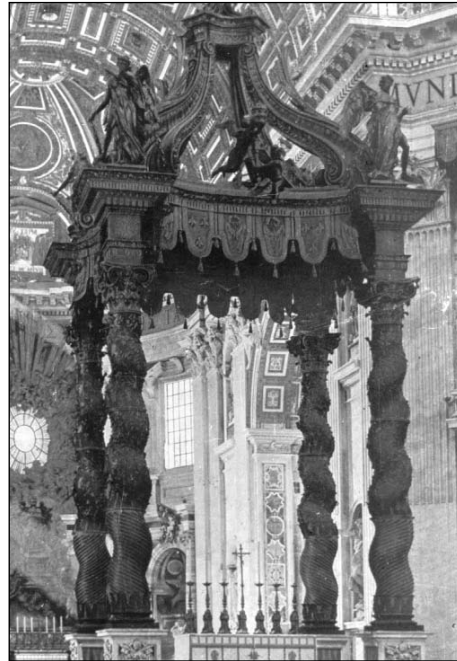
Eleizak ber-jaiotza-aldian lez jarraitzen dabe obo-erdi edo kañoizko sabaia kaz eta arkuakaz, iñoz beeratuta eskarzanoak sortzen dirala. Arkuera au ber-jaiotzan be agiri da. Torreak ba-dauke kupulea, baiña kanpai-lekuen gaiñean eta oso txikia.

Italia'n 1550n. urte-inguruan manierismo zeritxon era bat sortu zan eta gure artera be sartu zan baiña urri. XVII gizaldian dator oso-osoan tankera barria, ezelako zio barik "barroko" deritxona. Izen au urrengo tankera izango dan klasiku barrikoak ezarri daustoe izeka edo burla lez.



Erroma'n sortu zan XVI gizaldiaren azken-azkenean eta laster zabaldu zan Europa'ko laterri katolikueta, batez be Frantzia'ra ta España'ra. Gure inguruetan ikusten diran eleiz-torre-

Karabaggio'ren
"Baco"
Florentzia'n



Erroma'ko Kepa Deunaren eleizan "Baldakinoa" edo Errezela: lau age salomonikoak, barrokoaren ezaugarri. Egilea Bernini

rik geienak tankera onetakoak dira. Europa'ko protestanteak asieran aurka jarri ziran baiña azkenean sartu be bai.

Karabaggio (1573-1610) da bide barri

au argi ta garbi artu ebana eta laster sartu ebazan "tenebrismo" edo ilunkeria deritxen irudietako alde illunak, batez be margazkietan. Onek eleizetan naiz errietan lan asko egin ebazan.

Etxegintzan apaingarri asko agertzen dira, naiz barruan naiz kanpoan. Ospetsua izan zen asieran Erroma'n Maderna

etxegia: onek Kepa Deunaren eleizan aldakuntza aundiak egin ebazan, baiña oraindiño "cinquecento" ren menpean dago.



Flamenkoen margolaritza: Rubens'en "Las tres gracias"

Bernini'k daroa bere betera tankera au eta eredu lez Kepa Deuna'ren eleizako baldakinoa daukagu. Ortik zabaldu zan mundura age salomoniko biurtua. Urtean geroago Bernini'k berak Kepa Deuna'ren enparantzako agedi bikoitza egin eban, irudiz ondo apaindua.

Italia'ko irudigintza aberatsa da aldi onetan. Eleiza-koen artean Dabid daukagu eta kanpokoen artean Apolo eta Dafne.



Frantzia'n beste era bateko barrokoa daukagu eta ez ain aberatsa, (Rokoko XIV) Luis eta Richelieu kardinala ain ospetsuak izan arren. España'ko III Felipe eta Frantzia'ko Errege Eguztia ez ziran

**Rubens'en
"Jatsiera".
Irudi ederra:
barroko,
flamenko
larregi sartu e-**



Rambrandt'en margolan ederra, flamenkoa, "Gorputz-atalak irakasten"

derlanetara, baiña aurrekoak baiño obeto ekin eben eta España'tik joan zan tankera au Flandes'era eta an indartsu sartu zan, batez be margolaritzan.

Flamenko daritxo Flandes'eko tankera oneri eta eskola indartsua da ez ainbeste etxegintzan ta irudigintzan baiña bai margolaritzan: Rubens (1577-1640) buru dala. Prado'ko Museon ikusi datekez "Las tres gracias".

Margolari aundi orren ikaslea izan zan Van Dick eta beste ikasle on bat Jordaens.

Beste eskola batekoa, protestantea eta oso margolari ona dogu Rembrandt.

Olazar'tar Martin



BILBAO
UDALA
AYUNTAMIENTO
LAGUNTZAILE

IPUIN-SARIKETA (BILBAO'KO UDALAREN BABESPEAN)

EUSKARAZALEAK ALKARTEA'k, urte guztietan lez aurten be, ipuin sariketea iragarten dau, oiñarri-arauak oneik dirala:

- Ipuinak euskeraz eta erriak erabilten dauan euskalkia erabilliaz idatziak izan bearko dabe eta idazkerea, EUSKERAZAINZA'k argitaratua eta ZER aldizkarian erabilten dana.
- Ipuinak asmatuikoak edo errian batuak izango dira, ez idatzita dagozanak edo itzulpenak.
- Luzeera iru orrialdetik lau orrialdera, idazkiñez idatzita eta bitarte bi dirala. Saria irabazten dabenak ZER'en argitaratuko dira.
- Saririk irabazten ez dabenak be bai ipuinaren barrenean idazleak baimena emoten dauanean.
- Azillaren azkeneko EUSKARAZALEAK ALKARTEA'ren etxean (Bilbao'ko Colon de Larreategi, 14, 2.ª eskoia) egon bear dabe. Abenduaren azkeneko emongo da maikoen erabagia eta Zer'en agertuko da, Urterri-lean, baita DEIA Egunkarian be albait lasterren.
- Sariak bost izango dira:
 - 1.ª 300,50 euro.
 - 2.ª 240,40 euro.
 - 3.ª 180,30 euro.
 - 4.ª 120,20 euro.
 - 5.ª 60,10 euro.
- Ipuinak izen ordeagaz bialdu eta karta-azal txiki baten barruan izen-ordea ta izena.
- Epea abenduaren azkeneko arte luzatzen da.

EUSKARAZALEAK